

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobkyně **JUDr. K. T.**, , proti žalovanému **Odvolacímu finančnímu ředitelství**, se sídlem Brno, Masarykova 427/31, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 12. 12. 2017, č. j. 29 Af 37/2012-175,

t a k t o :

- I. Návrh žalobkyně na přerušení řízení o kasační stížnosti **se z a m í t á .**
- II. Návrh žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **se z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Nejvyšší správní soud obdržel dne 5. 12. 2018 ve výše nadepsané věci návrh žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) na přerušení řízení o kasační stížnosti podle § 48 odst. 1 písm. b) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) společně s návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, v intencích původního návrhu ze dne 5. 2. 2018.

[2] Stěžovatelka k návrhu na přerušení řízení přiložila Sdělení Evropské komise ze dne 3. 12. 2018, č. j. TAXUD C3 D(2018)6679924-DE/2018/CHAP-487/preclass-CS, v níž Komise stěžovatelce sděluje, že ve věci její stížnosti na porušení práva EU prozatím neshledala důvod pro zahájení řízení proti České republice o nesplnění povinnosti. Stěžovatelka se s odkazem na tuto stížnost opětovně dovolává položení předběžné otázky Soudnímu dvoru EU na souladnost § 264 odst. 4 první a druhé věty zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, s právem EU. Stěžovatelka rovněž poukázala na judikaturu Ústavního soudu, z níž vyplývá, že nepoložení předběžné otázky Soudnímu dvoru EU soudem poslední instance může zakládat porušení práva na zákonného soudce.

[3] Ve vztahu k návrhu na přiznání odkladného účinku stěžovatelka uvedla, že exekucními příkazy Finančního úřadu pro Jihomoravský kraj (dále jen „správce daně“) ze dne 3. 9. 2018, č. j. 4030696/18/3005-80541-712309 a č. j. 4005492/18/3005-80541-712309 správce daně zahájil daňovou exekuci pro daňové pohledávky, které jsou předmětem řízení o kasačních stížnostech stěžovatelky vedených u zdejšího soudu pod sp. zn. 3 Afs 368/2017, sp. zn. 3 Afs 18/2018 a sp. zn. 3 Afs 26/2018. Námitky proti těmto rozhodnutím, jakož i návrhy na zastavení exekuce správce daně zamítl. Stěžovatelka k návrhu dále doložila ústavní stížnost ze dne 22. 5. 2018 proti usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2018, č. j. 3 Afs 368/2017-148, a č. j. 3 Afs 18/2018-89, a ze dne 10. 4. 2018, č. j. 3 Afs 26/2018-72, jimiž nebyl přiznán odkladný účinek jejím kasačním stížnostem. Stěžovatelka v ústavní stížnosti nesouhlasí se závěry

kasačního soudu, které učinil ohledně její majetkové situace ve vztahu k hrozícímu výkonu jejích daňových povinností, jež jsou předmětem řízení o těchto kasačních stížnostech. Namítla, že Nejvyšší správní soud rezignoval na předběžnou povahu odkladného účinku a odložení výkonu rozhodnutí ponechal zcela na daňových orgánech. Ochrana jejích práv proti nucenému výkonu daňových rozhodnutí tedy z povahy věci nemůže být efektivní. Dále v ústavní stížnosti tvrdí, že její majetkové poměry se nezměnily od vydání usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2012, č. j. 2 Afs 69/2012-114, jímž tento soud přiznal její kasační stížnosti odkladný účinek; kasační soud se proto v napadených usneseních neměl důvodu odchýlit od závěrů vyslovených dříve, v usnesení č. j. 2 Afs 69/2012-114.

[4] Žalovaný ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku poukázal na skutečnost, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti má zcela mimořádný charakter, neboť je jím prolamována zásada vykonatelnosti pravomocného rozhodnutí krajského soudu, jakož i pravomocného rozhodnutí správce daně. Lze jej proto aplikovat pouze ve zcela výjimečných případech. Žalovaný zdůraznil, že pro vyhovění takovému návrhu je třeba, aby byly kumulativně splněny všechny zákonné předpoklady, tj. že výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro stěžovatele znamenaly újmu, dále, že tato újma je pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám a konečně, že přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem.

[5] Žalovaný dále uvedl, že v daňovém řízení existují prostředky, které daňovým subjektům umožňují dočasné odložení splnění jejich daňové povinnosti, jako například institut odkladu daňové exekuce podle § 181 daňového řádu. Tyto prostředky, které lze využít i opakovaně, by měly být k řešení nepříznivé situace, v jaké se dle svého tvrzení ocitla stěžovatelka, použity přednostně. V této souvislosti žalovaný odkázal na usnesení Městského soudu v Praze ze dne 6. 2. 2015, čj. 3 Af 2/2015-40, podle něhož je využití uvedených prostředků daňového řízení a aktivitu daňového subjektu v tomto ohledu vůči správci daně „*třeba považovat za řešení primární, zatímco odložení stanovené daňové povinnosti přiznáním odkladného účinku až za řešení podpůrné*“.

[6] Podle žalovaného by se přiznání odkladného účinku kasační stížnosti mohlo dotknout důležitého veřejného zájmu, za nějž lze považovat zájem státu na řádném a včasném výběru vyměřených daňových povinností (tj. zájem státu získávat prostředky na financování důležitých celospolečenských výdajů prostřednictvím řádného výběru daní).

[7] Nejvyšší správní soud úvodem předesílá, že návrhem stěžovatelky na přerušení řízení o podané kasační stížnosti opřeným o obdobné důvody jako v nyní projednávané žádosti se již zabýval v usneseních ze dne 13. 4. 2018, č. j. 3 Afs 26/2018-77 a č. j. 3 Afs 18/2018-94, přičemž k vyhovění tomuto návrhu neshledal důvod.

[8] Podle § 48 odst. 1 písm. b) s. ř. s. platí, že *soud řízení usnesením přeruší, jestliže rozhodl, že požádá Soudní dvůr Evropské unie o rozhodnutí o předběžné otázce*.

[9] Stěžovatelka v nynějším návrhu na přerušení řízení trvá na předložení předběžné otázky Soudnímu dvoru EU ve věci souladnosti § 264 odst. 4 první a druhé věty daňového řádu s právem EU. Ze Sdělení Evropské komise ze dne 3. 12. 2018, které stěžovatelka k návrhu doložila, ovšem nevyplývají žádné nové skutečnosti, které by mohly zvrátit názor vyslovený ve shora citovaných usneseních. V tomto sdělení Komise stěžovatelku pouze obecně informuje o možnosti, respektive povinnosti, vnitrostátních soudů položit Soudnímu dvoru EU předběžnou otázku, jsou-li pro takový postup splněny podmínky. Komise dále stěžovatelku zpravila o tom, že na základě údajů poskytnutých k její stížnosti se zahájení řízení s Českou

pokračování

republikou jeví jako neodůvodněné, a neposkytne-li stěžovatelka v určené lhůtě informace, které by mohly rozhodnutí Komise zpochybnit, bude její stížnost uzavřena.

[10] Jak již Nejvyšší správní soud uvedl ve shora citovaných usneseních č. j. 3 Afs 26/2018-77 a č. j. 3 Afs 18/2018-94, tvrzený rozpor s judikaturou Soudního dvora EU, respektive právem EU, nijak nevyklučuje pravomoc zdejšího soudu tento soulad posoudit v řízení o kasační stížnosti; Nejvyšší správní soud tedy není povinen takovou otázku předkládat jen na základě požadavku účastníka řízení. Jestliže pak v těchto usneseních zdejší soud dále uvedl, že není zřejmé, zda Komise na základě této stížnosti (a v jakém rozsahu) zahájila řízení s Českou republikou či jak vůbec s touto stížností naložila, pak nyní, s ohledem na obsah výše uvedeného sdělení, nejsou důvody k přerušení řízení o kasační stížnosti dány tím spíše. Nejvyšší správní soud proto konstatuje, že k předložení předběžné otázky Soudnímu dvoru EU neshledal důvod. Podmínky pro přerušování řízení z důvodu podle § 48 odst. 1 písm. b) s. ř. s. proto nebyly splněny.

[11] Pokud jde o návrh na přiznání odkladného účinku, podle § 73 odst. 2 s. ř. s. může soud přiznat žalobě odkladný účinek, *jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.* Ve smyslu § 107 s. ř. s. uvedené podmínky platí přiměřeně i pro odkladný účinek kasační stížnosti.

[12] Nejvyšší správní soud předně připomíná, že návrhem stěžovatelky na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti se již opakovaně zabýval, a to v usnesení ze dne 10. 4. 2018, č. j. 3 Afs 26/2018-72, v nyní projednávané věci, a dále v usneseních ze dne 26. 3. 2018, č. j. 3 Afs 18/2018-89 a č. j. 3 Afs 368/2017-148, ve věcech souvisejících. Při posouzení podmínek pro přiznání odkladného účinku se Nejvyšší správní soud nejprve zabýval tím, zda stěžovatelka v nynějším podání uvádí oproti svým dřívějším návrhům nějaké nové skutečnosti, které by nasvědčovaly možnosti vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatelky oproti jiným osobám, nedojde-li k sistaci účinků pravomocného rozsudku krajského soudu.

[13] Jak již Nejvyšší správní soud dříve judikoval, tyto skutečnosti jsou vždy individuální, závislé pouze na osobě a situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má stěžovatel, jenž musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky napadeného rozsudku, z jakých konkrétních okolností to vyvozuje, a uvést její intenzitu. Vylíčení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit tomu, že negativní následek, jehož se stěžovatel v souvislosti s účinky napadeného rozsudku krajského soudu obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma musí přitom být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní. Zdejší soud rovněž konstantně judikuje, že charakter odkladného účinku spočívá v jeho mimořádnosti, neboť přiznání odkladného účinku má místo jen tam, kde jeho nezbytnost převáží nad obecným požadavkem právní jistoty a stability právních vztahů, opírajících se o pravomocná rozhodnutí orgánů veřejné moci.

[14] Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatelka se v nynějším návrhu omezila pouze na doložení skutečnosti, že se její daňové povinnosti založené rozhodnutími daňových orgánů, jejichž přezkumu se ve shora uvedených soudních řízeních domáhá, staly předmětem daňové exekuce, aniž by však vylíčila a konkrétními důkazy podložila hrozící vážnou újmu, s níž by byl spojen výkon napadených daňových rozhodnutí. Oproti dříve podaným návrhům na přiznání odkladného účinku, o kterých zdejší soud rozhodoval shora citovanými usneseními č. j. 3 Afs 18/2018-89, č. j. 3 Afs 26/2018-72 a 3 Afs 368/2017-148, se tedy situace stěžovatelky nyní liší zřejmě pouze v tom, že správce daně již přistoupil k vymáhání daňových pohledávek v daňové exekuci. Kasační soud přitom nepominul skutečnost, že správce daně posléze nevyhověl námitkám stěžovatelky proti exekučním příkazům a návrhům na zastavení daňové

exekuce. Zde je však nutné zohlednit právě skutečnosti, podávající se z odůvodnění rozhodnutí správce daně ze dne 24. 10. 2018, č. j. 4416026/18/3005-80541-710004, kterým byly zamítnuty námitky stěžovatelky proti exekučním příkazům i její návrhy na zastavení takto zahájené daňové exekuce. Stěžovatelka totiž proti zahájení a pokračování daňové exekuce nebrojí argumentací namítající nepřiměřeně tvrdé dopady případně prováděného nuceného vymáhání daňových povinností do její osobní sféry (jako tomu bylo v předcházejícím návrhu na přiznání odkladného účinku ze dne 5. 2. 2018, na který nyní výslovně odkazuje), ale naopak namítá neefektivnost takového postupu pro praktickou nedobytnost vymáhaných pohledávek. Je tedy zřejmé, že sama stěžovatelka v exekučním řízení tvrdí, že její příjmové a majetkové poměry jsou natolik nepříznivé, že fakticky provedení exekuce jejích příjmů a aktiv u peněžních ústavů vylučují. Za této situace není jasné, v čem se postavení stěžovatelky mělo samotným zahájením daňové exekuce změnit k horšímu oproti stavu, ze kterého zdejší soud vycházel při předchozím rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[15] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že stěžovatelka nepředložila žádná konkrétní tvrzení a důkazy, ze kterých by byla zřejmá jí bezprostředně hrozící újma. Z důvodu výjimečnosti institutu odkladného účinku by se muselo jednat o újmu vážnou, tedy újmu spojenou se závažnými důsledky do života stěžovatelky. Povinnosti prokázat takovou újmu však stěžovatelka nedostála. S ohledem na výše uvedené má Nejvyšší správní soud nadále za to, že stěžovatelce nehrozí vážná újma ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s., ve spojení s § 107 s. ř. s.

[16] Lze tak shrnout, že ani po posouzení všech skutkových novot neshledal zdejší soud důvody pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatelky. Z důvodů výše vyložených proto podle § 107 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. nepřiznal kasační stížnosti odkladný účinek. Tím Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. ledna 2019

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu